

sramotili, klofotali in nas imeli za tujce, dasiravno je zemlja, na katero so se ukradli s Pražovskega, že sto in sto let slovenska last. Da, mi ubogi, priprosti ljudje, ki smo čutili švabski bič, ko je padal neusmiljeno po naših hrbtih, mi vemo, da so Súdmarkini in Heimstattovi Švabi za nas zlodji v človeški podobi. Če pa nekateri slovenski gospodje — magari da so „dohtarji“ — drugače mislijo, je to najbolj žalostna dogodba za nas Slovence. Povem pa vam, da bomo mi s takimi ljudmi, ko pridejo k nam, obračunali, tako kot se spodobi. Izdajalcev mi ne rabimo! Lutrovski Švabi še sedaj grozijo Slovincem. Zato pa proč z njimi. Vlada pošlji jih čimprej v Bismarkovo deželo!

Grozno neurje v Slov. Bistrici.

Slov. Bistrica, 14. julija.

Dnevi 11., 12. in 13. julija so bili dnevi groze in nesreče. Vsak dan popoldne so se zbrali nad Pohorjem grozopolni oblaki in hude nevihte; grom, toča in nalivi so se valili čez Slovensko Bistrico in okolico. Toča je v soboto hudo udarila mesto Slov. Bistrico, okoliške občine Tinje, Loznica, Nova ves in Črešnjevce.

In kar je ostalo — so strašni nalivi in toča pokončali v nedeljo zvečer.

Povodenj je bila taka, kakor je noben človek ne pomni. V mestu samem je voda nastopila po 1 in pol metra visoko, tako da je pohištvo deloma uničeno, deloma hudo poškodovano. Omare, mize, stoli, kuhinjsko in gospodarsko orodje, vse leži križem. Deroča voda je razbila večna vrata in železne rolete pri izlozbah. Posebno žalostno je v trgovinah, kjer je skoro vse pokvarjeno. Ves nasip na cestah je gladko odneslo, da štrli spodnje ostro kamenje iz njih. Mostove je odneslo po vsi okolici in tudi mnogo lesa. Na kolodvoru je voda veliko vagonov lesa nagromadila na okrajno cesto 2—3 m na visoko, da je bil ves promet nemogoč. Vrtovi so uničeni popolnoma; kar ni toča pobila, je voda odnesla. Škoda znaša 3—4 milijone K.

Trgovcu Stigerju je hudo razdrapalo tovarno za bučno olje in veliko stotov bučnic je splavalo po vodi. Zrušili so se jezovi, umaknili so se cementni zidovi — ničesar se ni več ustavljalo divjemu elementu.

Posebno žalosten je pogled na okolico. Po njivah in travnikih leži vse križem, kar si misliš, lahko najdeš — največ pa lesa. Na tisoče stotov pa je voda odnesla sena po vsi Bistriški dolini dol do Dravinjske doline. Ubogi kmet, koliko te stanejo delavske moči in zdaj je vse to plen srditega valovja! Treska, toče in povodnji reši nas, o Gospod!

V pondeljek, dne 14. t. m. se je pripeljal z avtomobilom na mesto nesreče okr. glavar dr. Lajnič s spremstvom. Odredil je vse potrebno za prvo pomoč. Poslal je vladi opis nesreče in prošnjo za nujno pomoč ponesrečencem.

Politični pregled.

Slovenska politika. — Liberalci na Češkem propadli. — Boji med Francozi in Italijani na Reki. — Mirovna konferenca deluje zelo počasi. — Revolucionarno gibanje v Italiji.

V slovenski deželni vladi v Ljubljani so se duhovi zopet pomirili. Liberalci ali kakor so se sedaj prekrstili „Jugoslovanska demokratska stranka“ je še naprej ostala v vladi, ker naši poverjeniki niso marali iti liberalcem na led in izročiti vseh vladnih poslov uradnikom. Obe stranki naša (Vseslovenska ljudska) in liberalna (JDS) sta se zopet nekoliko pobotali. A pravega miru menda ne bo, ker liberalci ne marajo resnega dela. Ti ljudje bi radi povsod spravili na vodilna mesta svoje pristaše in pri najboljših koritih bi sami radi zobali...

Občinske volitve na Češkem so pokazale, da liberalne stranke, če se tudi na zunaj namažejo z „demokratsko“ barvo, nimajo več bodočnosti. Kramarova svobodomiselnostna stranka, ki ima enak program, kakor slovenska liberalna „demokratska“ stranka, je dobila komaj 9°/₁₀ glasov. Od vsakih 100 volilcev je le 9 mož glasovalo za liberalce. Ljudstvo ne mara ljudi, ki se sicer hlinijo za demokrate, sicer pa so največji sovražniki ljudstva. Napihujejo se kakor žaba, glave rosijo po konci kakor prazen žitni klas, sicer pa jih je vse skupaj le sam napuh in same pleve.

Na Reki je prišlo do krvavih bojev med Italijani in Francozi. Italijani tako davno Slo-

vence in Hrvate, da je bilo to Francozom že preveč. Italijani so usmrtili več francoskih vojakov. Vsled tega vlada sedaj na Francoskem veliko razburjenje proti Italijanom. Nekateri listi že pišejo, da bo Francija obrnila Lahom hrbet in bo stopila popolnoma na našo stran.

Mirovna konferenca zelo počasi vrši svoje delo. Te dni bodo menda končana pogajanja z Nemško Avstrijo. In potem dobimo prave meje. Vestí, da bomo morali plačati osem milijard vojne odškodnine, so neresnične. Naši ministri so bili v Parizu in so govorili tam z odločilnimi državniki Francije in Anglije. Prinesli so poročilo, da bo Jugoslaviji sicer naložene nekaj vojne odškodnine, a niti približno ne toliko, kot so razkričali Nemci. V Prekmurju bomo dobili toliko ozemlja, da bo prišlo pod Jugoslavijo 62.000 Slovincem in 25.000 Madžarom. Prekmurskih Slovincem je nad 120.000. Kje pa ostane onih 60.000?

V Italiji vre. V Siciliji in drugih južnih pokrajinah je prišlo do velikih nemirov. Italijanski listi bi radi celo stvar olepšali, in pravijo, da so to draginjski nemiri. Gotovo pa je, da se širi po Italiji prekucija. Republikanci in anarhisti zopet dvigajo glave. Največje revolucionarno gibanje je v italijanski armadi. Revolucionarni odbor v svojih letakih obsoja zasedenje jugoslovanskega ozemlja in preganjanje Jugoslovancem. V oklicu pravijo, da hočejo Italijani živeti v miru s svojimi sosedi.

Rekvizicije v Nemški Avstriji.

V Nemški Avstriji, kamor tako srčno želijo naši nemčurji, bodo imeli še tudi odslej rekvizicije živine in poljskih pridelkov. Vole bo smel imeti kmet le, če ima 25 oralov orane zemlje, dve kravi le, če je pri hiši 6 ljudi. Na osebo bodo pustili na teden samo 1¹/₄ kg žita in 1 kg krompirja. Vsako drugo pitano svinjo bo moral oddati državi. Domači (mali) mlinci in žrnje bodo zaprti (zapečateni). Brez kart se ne bo dobilo nobenih živil. Izdeluje se v Nemški Avstriji celo zakonski načrt, po katerem bi moral kmet ali najemnik izročiti ob žetvi vse pridelano žito in krompir. Država pa bi potem dajala kmetu in delavcu živila in seme na karte. Tako bo življenje kmeta v Nemški Avstriji.

Po naših krajih strašijo ljudje, ki so se vpisali v liberalno stranko (JDS), da hoče dr. Ant. Korošec tudi za naše kraje upeljati rekvizicijo. Kdor tako govori iz same strankarske strasti, vedoma laže. Iz zanesljivega vira vemo, da v naših krajih ne bo prav nobenih rekvizicij. Jugoslavija pridelala toliko žita, krompirja, masti in mesa, da ima vsega tega več kot polovico preveč. Dr. Korošec bo kot prehranjevalni minister pritisnil edino na židovske verižnike in veletržce na Hrvatskem in v Banatu, ki guliijo tamošnjega kmeta in kupičijo zaloge na zalogo ter tirajo cene kruhu in mesu neusmiljeno kvišku, kmetu pa plačajo sramotno nizke cene. Dr. Korošec, ki je že od nekdanj zaklet sovražnik rekvizicij, ne bo pripustil, da bi se naše ljudi trpinčilo z rekvizicijami. Pritisnil bo samo židovske krvose. Kdor drugače govori in širi neresnične govorce o dr. Korošču — in takih je posebno mnogo med liberalno demokratsko gospodo — vedoma laže. Primate ga in ga neusmiljeno ovdite!

Kako je bilo na Koroškem.

Iz Prevalj nam pišejo:

Tri tedne in en dan je divjal pri nas in okolici vihar groze in strahu. V teh dnevih so nam Nemci prinesli še enkrat pokazat in razlagat svojo „visoko kulturo“. Marsikaterega Slovence je ta kultura precej „koštala“. Kako korajžno in navdušeno so jo razkladali, da je bilo njihove brate in prijatelje same strah in groza; Hudomušni ljudje so rekli, da jih je bilo celo sram. Do sedaj je ti še sami niso tako natanko poznali, ker so zaostali, odkar prebivajo med Slovenci. Toda „svaka sila do vremena“ pravi Hrvat. Slovenci v družbi svojih junaških bratov Srbov in Hrvatov so se vrnili in Nemci so morali dokončati tritedenski tečaj svoje „kulture“. Instrumente in aparate so kar Slovincem prepustili. Slovenci in Srbi so jim hoteli njih „kulturno“ delo bogato plačati, pa ti niso čakali, ker so se bali prebogatega plačila. „Jej, kako so šli! Kar čez hribe in doline, se streljali med seboj v veliki zmešnjavi. Na cesti pa, kar jih je bilo, je šlo vse v kalop, drug drugega so puščali za-

daj“. Tako pripovedujejo ljudje. Kako so se ljudje radovali ob tem krasnem pogledu. Tudi v tem oziru so res pravi mojstri. Slovenci, ki so prebrisane glave, kakor pravi pesnik, so se njih „kulture“ dobro zapomnili do svoje smrti in jo bodo še pripovedovali svojim otrokom od roda do roda. Mnogi Nemci pa in nemčurji so bolj trde glave, zato so šli s svojimi učitelji nadaljevat svoj kurz v svobodno republiko, ker ga tu niso prestali. Nekateri so se solzili ob njihovem hitrem slovesu ter žalostno klicali: „Ali nas boste zapustili? Kaj pa bomo mi začeli brez vas?“ Toda glej spaka, nazaj hodijo, drug za drugim in nam jih še obetajo. Ne marajo študirati svoje kulture pri praznem lencu. Mi pa pravimo, da jih nič ne rabimo, naj bodo kjer so, ker si ne upamo z njimi prijateljsko občevati zaradi njih „visoke“ kulture!

Politične vesti.

Zaupnike Kmečke Zveze prosimo, da po vseh občinah in župnijah ustanovijo krajevne odbore in organizacije naše stranke ter naznanijo imena odbornikov pisarni Kmečke Zveze v Mariboru (Cirilova tiskarna).

Protič se je vrnil v Beograd. „Slov. Narod“ poroča: Ministrski predsednik Protič in ostali ministri, ki so bili v Parizu, so se dne 11. julija vrnili v Beograd.

Naši ministri Protič, Mariakovič, Trifkovič in Kramer so bili sprejeti od predsednika francoske republike Poincaréja in od angleškega zunanje-ga ministra lorda Balfoura. Pri obeh so našli zelo prijazen sprejem in veliko zanimanje za naše vprašanje. Naš zunanji politični položaj se v zadnjih časih očitno obrača znatno na bolje.

Za slovensko šolstvo v Mariboru. Čudno je, da je treba o tem predmetu še sploh kaj govoriti, ker stvar je jasna kot beli dan. Naša država ni narodnostna država, kakor je bila ranjka Avstrija, nego je narodna država, ki jo tvorijo državljani drugega jezika samo brezpomembne manjšine. Narodno mora biti tudi popolnoma in izključno naše šolstvo povsod, torej tudi v Mariboru. Državljanom drugega jezika se lahko dovolijo vsporednice na slovenskih šolah, a uradni jezik zavoda mora biti slovenski in vzgoja popolnoma v duhu naše države. Kdor ne razume, da se je izvršil popoln preobrat, naj odstopi in naredi prostor drugim, ki niso prežeti avstrijskega duha. Nismo se borili za Jugoslavijo za to, da bi stari gospodje nabijali dalje čevlje na starem kopitu.

Prvi slovenski shod na Sladkem Vrhu pri Čmureku se je vršil v nedeljo, dne 13. t. m. v tamošnji šulferajnski šoli, ki bo odslej slovenska. Govoril je dr. Leskovar.

Novi divji poulični boji v Reki. Berolinskim listom se poroča iz Lugana: Dne 11. julija je prišlo v Reki do novih hudih spopadov med Italijani in Francozi. Italijani so napadli francosko torpedovko, katera je začela streljati. V teh divjih pouličnih bojih je bilo ubitih 80 francoskih vojakov.

Dogodki na Reki dobijo vedno večji mednarodni pomen. Antanta je poslala doli 4 generale, da preiščejo zadevo. Njim na pomoč je poslala tri bojne ladje, francosko, angleško in američansko. Sedaj se Lahi izgovarjajo, da se izgrede napravili madžarski boljševiki.

To so narodnjaki! Listi Jugoslovanske demokratske (liberalne) stranke dajejo prostora izjavam nekega Jeniča in Gilčverta, ki sta sestavljala in predstavljala spomenico na vlado, naj se pusti v Jugoslaviji Švabe, ki jih je Súdmarka v germanizatorične namene naselila na črti med Mariborom in Špiljem. Omenjena „narodnjaka“ sta se vozarila v Št. Ilj in sta se tam pogajala z zakletimi sovražniki Slovenstva in Jugoslavije. Župan Thaler je svoj podpis na omenjeno prošnjo že preklical, a „narodnjaka“ Gilčvert in Jenič še vedno trdita, da se jima godi velika krivica, ker smo v naših listih razkrinkali njuno „delo“. Listi demokratske stranke niso niti z besedico ožigosali Gilčvert—Jeničeve kupčije s Švabi, dasiravno so njih glavni in postranski uredniki dobro poučeni, koliko gorja so povzročili lutrovski Švabi Slovincem na meji. Dejstvo, da se je hotelo ta narodni škandal zamolčati, zasluži vso grajo.

Tedenske novice.

Zlata maša. V sredo, dne 23. julija obhajata proč. g. dr. Anton Suhač, častni kanonik, dekan

in župnik pri Sv. Ani v Slov. gor. ter č. g. Mihael Lendovšek, konzistorialni svetovalec in župnik v Makolah zlato sv. mašo. Bog naj ju ohrani še mnogo let!

Tridesetletnico službovanja v dušoskrbju je obhajalo v torek, dne 15. julija v Mariboru sledečih devet č. g. jubilarov: dekan Josip Cerjak, prof. dr. Ant. Medved, župnik Martin Medved, dekan Franc Moravec, župnik Franc Ogrizek, dekan Štefan Pivec, dekan Ivan Rotner, prof. Ivan Vreže in župnik Peter Zadravec. (Župnik Josip Gunčer je bil zadržan). Ob 10. uri je daroval v cerkvi sv. Alojzija dekan Franc Moravec slovesno zahvalno sv. mašo, kateri je sledila črna maša in mrtvaške molitve za pet rajnih tovarišev, ki jo je opravil prof. dr. Medved. Med jubilate je prihitel tudi njihov bivši profesor in ravnatelj bogoslovja, sedanji celjski opat preč. g. Franc Ogradi. Vsi skupaj so se poklonili našemu nadpastirju dr. Mihaelu Napotnik. Skupen obed je pripravil prof. dr. Medved v svojem krasno ovenčanem stanovanju. Jubilanti so dobili od vseh strani obilo častitk, zlasti lepo je bilo voščilo zavoda šolskih sester, ki ga ob priliki objavimo v podlistku. Bog ohrani jubilate še mnogo let v korist katol. Cerkvi in jugoslovanski domovini!

Duhovniške vesti. Župnija sv. Ruperta na Vidmu je podeljena č. g. Ivanu Medvešku, žup. na Tinjah. — V vojaško službo je vpoklican č. g. Anton Peršuh, kaplan pri Mariji Snežni. — Za kaplana sta nastavljeni semeniška duhovnika: č. g. Jurij Mikolič v Lučah v Savinjski dolini in č. g. Alojzij Pavlič pri Sv. Marku pri Ptuj. **Nevarno je obolel** preč. g. častni kanonik in dekan Anton Šlander v Starem trgu. Č. g. duhovnim sobratom se priporoča v memento.

Nov orlovski odsek. Pri Sv. Lenartu v Slov. gor. se je v nedeljo, dne 13. t. m. ustanovil Orel. O orlovski organizaciji je poročal podpredsednik mariborskega Orlovskega okrožja. Odseku je pristopilo 27 telovadcev. Predsednikom je izvoljen br. dr. L. Kramberger, načelnikom br. Fr. Krajnc. Sv. Lenartski fantje le pogumno naprej!

Vse orlovske odseke, vsa mladeniška izobraževalna društva in katoliške organizacije sploh opozarjamo na prireditve celjskega okrožja Orlov, ki bo 27. julija t. l. v Celju. Bratje Orli! Mladost, življenje je zapisano na našem praporu, pokažimo pri tej prireditvi posebno mi štajerski Orli, da nam ni uničila vojska naše mladosti, pokažimo, da nam ni zatrla poštenega, čistega življenja. Zatorej povsod na delo, da se dvigne kmalu zopet Orel visoko v sinje višave!

Zvest član orlovske organizacije umrl. Dne 30. jun. je umrl v Središču po dolgi, mučni bolezni vzoren mladenič, bivši član in načelnik mariborskega „Orla“ br. Rudolf Simonič. Težko, nezdružljivo bolezen si je nakopal v vojski. Veličasten pogreb v sredo, dne 2. t. m. je pričal, kako spoštovan in priljubljen je bil pokojnik. Požrtvovalnega brata, ki je pripravil in vodil prvi polet našega „Orla“ na Telo 1912., ki je bil vseskozi vzgleden in navdušen „Orel“, veselje staršem, dika in ponos orlovske organizacije, so spremljali na zadnji poti tudi središki „Orli“. Pri odprtem grobu se je z lepimi besedami poslovil od rajnega brata predsednik br. o. Remigij Jereb. Vsem, ki so ga poznali in vedeli ceniti njegova blaga dela, so porosile solze oči. Da res, to je usoda — ona kruta usoda, ki tudi nas čaka. Danes čvrsti, polni najlepših idealov, a jutri — zlomljeni, uničeni! Dragi Rudolf! V Tvojem duhu bomo delali in po Tvojih vzgledih se bomo ravnali, dokler tudi nas ne pokliče Vsemogočni na račun! Ohraniti Te hočemo v molitvi in blagem spominu. Počivaj mirno in uživaj zaslužen plačilo, večni „Na zdar“ v nebesih! Na svidenje enkrat nad zvezdami!

Toča, nalivi in povodnji. Od vseh strani dobivamo poročila o grozni toči, nalivih, strelji in povodnjah na Slov. Štajerju. Radi pomanjkanja prostora nam ni mogoče priobčiti vseh poročil. Naša glavarstva so prosila vlado nujne pomoči in odpis davkov.

Novi Ptuj. Ako se sprehajaš po mestu, vidiš kako se je spremnilo. Vsi nemški napisi trgovcev in obrtnikov so sedaj odstranjeni in nadomeščeni s slovenskimi. Nemški ulični napisi so tudi že dobili slovo. V kratkem času bodo novi slovenski napisi z imeni slovenskih zaslužnih mož, ki so se veliko trudili in žrtvovali za slovenski narod. Na desno od proštije cerkve bo Slomškova ulica. Nekdajna Cerkvena ulica (sedaj Bismarkova ulica) postane Krenova ulica. In druge ulice dobijo tudi imena

zaslužnih mož in pesnikov, pisateljev. Tudi pesnika Simona Gregorčiča so se spomnili novi voditelji mesta Ptuj. Pregledal sem zaznamovane nove ulice. A žalibog nikjer nisem našel ulice „Dr. Anton Korošca“. Ta mož bi zaslužil, da se Gosposko ulico v Ptuj imenuje po njem. Župan Oraik in njegov ljubček „Štajere“ sta strašno črnila dr. Korošca. Višavski.

Pošte na Koroškem. Vsled izjemnih razmer in tehničnih težkoč za nekaj časa prekinjeni celokupni poštni promet se je zopet otvoril pri naslednjih poštah uradih naše Koroške: Bela, Borovlje, Črna pri Prevaljah, Dobrlaves, Guštanj, Labod, Pliberk, Področica, Prevalje, Ruda, Sinčaves, Sv. Pavel v Labodski dolini, Velikovec in Zgoranje Trušnje. Pri ostalih naših poštah uradih na Koroškem, kateri poslujejo za sedaj samo za pisemsko pošto, se uvede celokupni promet, čim bodo tehnične ovire odpravljene.

Nedostatek pri brzozavnem prometu. Dobili smo naslednji dopis: Včeraj v pondeljek dopoldne sem dobil brzozav iz Radgone, ki je bil tam oddan v soboto ob 9:30 dopoldne. Rabil je torej ta brzozav čez 48 ur, predno je došel v moje roke. Vsebina brzozava je bila, da je umrl tam bližnji sorodnik in se vrši pogreb v nedeljo. Pa sem dobil brzozav v pondeljek! Čudno, kaj ne?

Invalidom bivšega pešpolka št. 87 se bodo julija meseca v drugič izplačevale enkratne podpore. Pravico do te podpore imajo oni, ki so po izvidu nadpregleda spoznani zaveč kot 30% invalide. Invalidi, ki v Jugoslaviji še niso bili pri nadpregledu, naj se javijo pri svojem dopolnilnem poveljstvu v svrhu zdravniške preiskave. — Prošnji za podporo ima vsakdo priležiti potrdilo pristojne občine in orožniške postaje, da je brez premoženja, in podpore res potreben. Slepici, težko pohabljeni in za vsako delo nezmožni dobijo poleg podpore še posebne doklade. Podpore se bodo pošiljale le po pošti, zato naj navede vsak v prošnji svoj natančen naslov.

Vpokojeni častniki in vojaški uradniki. Ker je ministrstvo za vojno in mornarico z naredbjo z dne 26. junija t. l. odredilo, da morajo vsi vpokojeni častniki in vojaški uradniki položiti pismeno prisego, se ti častniki in vojaški uradniki tem potom pozivljajo, da se v najkrajšem roku javijo pri naslednjih komandah: Štajersko obmejno poveljstvo Maribor, komanda mesta Ljubljana, orožniška postaja Kočevje, polkovna okrožna komanda Celje, polkovna okrožna komanda Pliberk v svrhu položitve prisega. Podrobnejše podatke dobe imenovani pri gori omenjenih komandah.

Opozarjamo! Ker se še vedno oddajajo poštam pisma, frankirana z 20 vinaro znamko, morajo naslovniki plačevati globe. Opozarjamo, da se morajo navadna pisma frankirati z znamko po 30 v, dopisnice pa z znamko po 15 v.

Za šivilje se dobi v Cirilovi tiskarni Rantov modni album. Cena 3 K 50 v, po pošti 4 K.

Dne 27. julija vsi v Celje na veliko slavnost naših Orlov!

Gospodarske novice.

Denar, ki je naložen v Nemški Avstriji ni izgubljen. Nemci sicer nalašč zadržujejo denar, ki so ga naši državljani naložili v njihove denarne zavode in nočejo izplačevati Slovincem hranilnih vlog, a jim vse skupaj ne bo prav nič pomagalo. Opozarjamo naše ljudi, da bodo po podpisnem miru z Nemško Avstrijo dobili izplačano vse do zadnjega vinarja. Eno pa povdarjamo: „Slov. Gospodar“ je vedno in vedno pisal: Slovinci nalagajte svoj denar v slovenske denarne zavode. Držite se tega pravila še posebno sedaj!

Hmeljske cene na žatečkem trgu zopet padajo. Pretekli teden se je za žatečki hmelj plačevalo 700—750 K za 50 kg. Torej je cena padla za 30—70 K pri 50 kg. Na Češkem bo, kakor piše „Saazer Hopfen- und Brauerzeitung“, precej dobra letina. Ugodna cena bo mogoča le, če bo dovoljen prost izvoz. — V Savinjski dolini je napravilo sedanje veliko deževje na hmelju mnogo škode.

Zaplenjeni konji. Neka židovska družba je hotela iz Jugoslavije spraviti čez mejo Jugoslavije veliko število konj, med katerimi jih je bilo precej sposobnih za vožnjo in pleme. Pošiljati so v Mariboru ustavili in živinozdravnik g. Hinterlehner jih je pregledal ter dobre konje izbral in jih deloma oddal kmetom. Ravnal je popolnoma pravilno. In glejte! Nemški žid si je najel slovenskega odvetnika dr. Rapoca, da ga štiti! Ko je pretekli teden komisija oddajala v

mariborski topniški vojašnici konje obmejnemu kmetom, je prišel dr. Rapoc kot zastopnik židovske družbe in je zahteval, naj se oddaja teh konj ustavi. Taki prijatelji slovenskega kmeta so liberalni advokati!

Bencin za poljedelce. Iz Beograda smo prejeli brzozavko: Zadruga in poljedelci, kateri rabijo bencin za mlačvo, naj se takoj obrnejo na oddelek za prehrano v Ljubljani. — Vesenjaj, narodni zastopnik.

Želja naših tobakarjev. Vsi smo v vsakem oziru zadovoljni, da smo se otresli nemškega jarma, ki nas je tlačil dolga leta in imamo kar največje zaupanje v novo vlado ter smo ji radi v vsem pokorni. Iznenadilo nas je pa sedaj in še poprej razglašeni ostri ukaz, da se ne sme saditi tobaka. Nikdo ga rad ne sadi, ker je pač delo z njim v primeri z dobičkom preveliko; pa ker nam dajo tobaka sedaj samo še toliko, da se ga popolnoma ne odvadimo, smo ja k temu primorani. Zato naj vlada v prvi vrsti skrbi, da bomo imeli dovolj tobaka, potem pa naj sajenje prepoveduje. Vsak od nas si bo rajši kupil tobak in tudi državi bo s tem mnogo pomagano, ker so tobakarji tudi kos stebra države. — Valentin Tobakar.

Peronospora na vinski trti se pojavlja vedno bolj in bolj. Kakor hitro bo nastalo lepo vreme bo treba takoj močno škropiti in žveplati.

Cena svinjam zopet raste. Pitane svinje plačujejo sedaj 1 kg žive teže po 12—15 K.

Francosko sukno in platno ima v velikih množinah v zalogi „Hrvatsko trgovačko prometno društvo“, Zagreb, Ilica br. 48.

Dopisi.

Pobrežje pri Mariboru. V nedeljo, dne 27. t. m., priredi naša vrla prenovljena požarna bramba na Balonovem gostilniškem vrtu veliko ljudsko veselico z obširnimi sporedom. Začetek ob 15. uri. Natančnejše sledi.

Št. III v Slov. gor. Tukaj je umrl Rupert Repnik, bivši načelnik kmetijske podružnice. Bil je sicer naš politični nasprotnik, a v gospodarskem oziru je storil mnogo dobrega. Naj počiva v miru!

Sv. Trojica v Slov. gor. Dekliške Marijine družbe Slov. gor. opazarjamo na veliki dekliški shod, ki se tu vrši v nedeljo, dne 20. julija. Ob 10. uri bo pridiga za dekleta in slovesna sveta maša. Od 1.—3. ure se vrši na prostoru pred samostanom veliko dekliško zborovanje. Ob 3. uri bo nauk za dekleta in slovesne večernice. Dekleta Slov. gor., ki ljubite Boga in Marijo in Jugoslavijo, pridite od vseh strani, da se poživite v pravem duhu in navdušite za novo sveto delo v prenovljeni domovini sebi v veselje in v blagor katoliški Sloveniji!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Ciril-Methodova slavnost 6. julija je vse udeležence navdušila za naša apostola. Govora mladenke in domačega župnika, dve deklamaciji, prizorček in petje je k temu veliko pripomoglo. Igra „Repoštev“ pa nam je nudila izvrstno nedolžno zabavo.

Celje. Katoliškonarodni dijaki uprizorijo v mestnem gledališču v nedeljo, dne 20. t. m. ob 15. (3.) uri „Miklovo Zalo.“ Vabimo k obilni udeležbi.

Koncert Druzovič-Brezovšek. V torek, dne 22. julija priredita gospa Ljudmila Druzovičeva in operni kapelnik Ivan Brezovšek iz Ljubljane v veliki dvorani Narodnega doma koncert. Gospa Druzovičeva je učenka bivše dunajske operne pevke Leclairjeve, ter graškega opernega pevca J. Jessena. Z uspehom je že mnogokrat nastopila v čitalniških koncertih. Pela bo tokrat skladbo slovenskih, čeških, hrvatskih in srbskih skladateljev, kakor tudi francoskih mojstrov opere, Thomasa in Gounoda. — Gospod I. Brezovšek, bivši operni kapelnik v Metzu in Mannheimu, je sedaj operni kapelnik v Ljubljani, kjer si je takoj pri svojem prvem nastopu pridobil burno priznanje občinstva. Kot pianist je že v mladih letih nastopal v Švici, na Norveškem in in Nemčiji, ter marca meseca t. l. v Ljubljani. Proizvajal bo med drugimi tudi skladbe Poljaka Chopina in Rusa Rachmaninova. Koacert bo torej poskušal pospeševati stik z drugo umetno slovansko kakor tudi francosko glasbo. Ponavljal se bo v Ptuj, v Rogaški Slatini in v Ljutomeru. Vzpored se še priobči.

Krčevinski šolarji priredijo v nedeljo dne 20. t. m. ob 5. uri popoldne v veliki dvorani „Narodnega Doma“ v prid Dnevnu Zavetišču v

Mariboru dobrodelno predstavo s sledečim sporedom: 1. Materin blagoslov. Mladinska viteška igra s petjem in rajem v treh dejanjih. 2. Planšarica, šaljiv prizor s planin. Vstopnice je dobiti od srede naprej v prodajalni g. Vilko Weixl na Glavnem trgu.

Francoski tečaj v Mariboru. Da se ustrezno učencem iz mesta, se pouk vrši vsak torek in četrtek od 19. do 20. (7. do 8.) ure. Zadnja ura se ponavlja v soboto od 17. do 18. (5.—6.) ure za udeležence iz dežele. Začetniki se lahko vstopijo. — M.

Tudi salamonska rzsodba. Več mariborskih trgovcev je spremenilo svoje napise. Johanni in Hansi so se spremenili v Ivane ali Janeze, Friederichi v Miroslave, Gottfriedi v Bogomire itd., a glej ga spaka! Magistrat je spoznal, da taka sprememba ni na mestu. In Ivani so morali na svoje napise naslikati zopet nemškega Johanna itd. Kdor tega ne verjame, naj vpraša trgovca Johanna Sirk, ki je pred 14 dnevi še imel napis Ivan Sirk. Magistrat baje stoji na stališču, da mora vsak trgovec v slovenščini napisati svoje ime tako kakor je tvrdka registrirana. Kdo more razumeti to? Na eni strani zahteva magistrat do 1. julija samoslovenske napise, a na drugi strani pa prepoveduje pravilno pisavo imen. Kdo bo to razumel!

Priveditve.

V nedeljo, dne 20. t. m.

Pri Sv. Trojici v Slov. gor. popoldne velik dekliški shod za dekliške Marijine družbe celih Slov. gor. — V Makolah po večernicah v narodni dvorani prireditev Orla in Dekliške Zveze. — V Getovljah ob 18 (6.) uri v dvorani g. Malgaja gledališka predstava Slov. kat. izobraževalnega društva. — V St. Petru v Savinjski dolini popoldne na vrtu gostilne Cvenk veselica prostov. požarne brambe. — V Ptuj ob 16. (4.) uri v Narodnem domu koncert ptujskega pevskega društva s sodelovanjem ptujске mestne godbe. — V Rimskih toplicah po ranem opravilu v šoli shod Bralnega društva. — V Smartnem v Rožni dolini pri Celju po rani maši zborovanje kmetijske podružnice. Predava strokovni učitelj g. inž. Zidanšek o živinoreji. — V Braslovcah po večernicah ponavljanje nedeljske priveditve bralnega društva v isti namen. — V Mariboru ob 17. (5.) uri v veliki dvorani Narodnega doma dobrodelna predstava krčevinskih šolarjev v prid Dnevnomu Zavetišču v Mariboru. — V Framu popoldne po večernicah v uradnih prostorih občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice.

V nedeljo, dne 27. t. m.

V Središču ob pol 14. (pol 2.) uri v Društvenem domu čebelarški shod, ustanovitev čebelarске podružnice in praktično razkazovanje čebelnjakov. Na shodu govori potovalni učitelj g. Jurančič. — Pri St. Rupertu v Slov. gor. popoldne po večernicah v gostilni g. Krajncu gledališka predstava Katoliškega bralnega društva. — V Pišecah ob 15. (3.) uri v uradnih prostorih občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice z navadnim dnevnim redom. — V Oplotnici ob 15. (3.) uri v uradnih prostorih redni občni zbor Ljudske posojilnice z običajnim dnevnim redom. — Na Pobrežju pri Mariboru ob 15. uri ljudska veselica Prostovoljne požarne brambe na Balonovem gostilniškem vrtu.

Listnina uredništva.

Dopisnikom: Zadnji hip smo dobili zopet toliko obširnih dopisov, da bi lahko napolnili z njimi tri „Sl. Gospodarje.“ Nekateri smo značno skrajšali, druge pa odložili za prihodnjč.

Ciril-Methodovo slavlje naših junakov v Slovenskem Korotanu.

(izvirno poročilo).

Grebinje, 5. julija 1919.

Poroča nam priprost vojak, kako so junaki našega domačega pešpolka slavili predvečer godu sv. bratov Cirila in Metoda na tleh osvobojene zemlje koroške.

5. četa kr. marib. pp. se nahaja v Grebinju, lepem trgu v velikovškem okraju. Na predvečer godu sv. bratov Cirila in Metoda je četa priredila pod vodstvom nadpor. Hameršaka in por. Pinteriča malo, a pristrčno slovesnost. Ob 21h je četa po odpevanju narodne himne „Lepa naša domovina“ odkorakala po trgu, prepovedajo „Orao klikče sa visinel...“ na stari grad, kjer so se zažgali 4 mogočni kresovi. Ob čarobnem svitu bakelj je potem četni narednik Roman Bendé imel slavnostni govor, v katerem nam je razložil pomen Ciril-Methodovih kresov in nam

podal nakratko zgodovino delovanja prvih slovenskih blagovestnikov. Tajinstvena tišina je vladala med govorom in mi vsi smo v mislih pritrjevali našemu četnemu naredniku. Ko je končal svoj govor, smo v čast našega kralja Petra, regenta Aleksandra, gen. Maistra in vseh naših voditeljev zaklicali trikratni gromoviti Živijo! Navzoči so bili tudi zastopniki tukajšnjih Slovencev, katerim smo na obrazu čitali tiho srečo in zadovoljstvo nad svobodo, katero so po dolgem trpljenju vendar dočakali. Mi vsi čutimo z njimi, saj so oni sinovi in hčere ene in iste matere Jugoslavije. Po govoru je izbrani možki zbor zapel zopet „Lepa naša domovina“, „Orao klikče sa visine“ — „Oj Srbijo, mati!“ „Tam čez jezero, čez gmajnico“, „Slovensko dekle“ in več narodnih pesmi. Medtem smo opazili na sednjih gorah in poljanah številne kresove in sladko nam je bilo pri srcu, kakor da smo doma na naših goricah. To zemljo hoče lačni tujec razkosati in potisniti v svoje nenasitno žrelo? Kar ne more oholi Švaba sam ponemčiti, pa v bratski ljubezni s prej tako osovraženem „kaceldrukerjem“ skuša razdeliti zemljo naših očetov. — V nas pa še tli ona močna nengasljava iskra ljubezni do rodne grude — (naš narednik nam večkrat pravi, da bi to morali biti kresovi in ne iskra!) in ta je močnejša kakor vsi zviti sklepi nepoučenih diplomatov. V naši pesti je sila, v srcu odločnost, v mislih — domovina! Okoli 23. ure smo končali našo skromno slovesnost, ki je, kakor smo zvedeli od grebinjskih zaslepljenih nemških duš, napravila na iste zelo ugoden vtis. Razsvetljena gora v slavo prvih slovenskih blagovestnikov, naj bi bil začetek nove, srečnejše dobe za uboge koroške trpine!

Toliko o slovesnosti, o kateri bi Vam rad podal lepše poročilo, ko bi bil malo bolj — šolan. Imamo pa še mi vojaki nekaj bolečin, ki jih pa občutimo precej. Potrebovali bi slovenskih časopisov za sebe in za narod, med katerim prebivamo. Od nikoder ni časopisov, na vsezadnje lahko Nemci govorijo, da smo brez kulture. Mogoče nekateri mislijo, da še čitati ne znamo. Ti ljuba slovenska mladost tam v zaledju, zdrami se, pošlji Tvojim sinovom duševne hrane! Željni pa smo tudi novic iz našega velikega kraljestva. — V imenu cele čete pozdravljajo vse prijatelje in nance v zaledju kakor tudi vsa slovenska dekleta: p. Strgar Pavel, p. Stranič Karel, p. Bratuša Roman, pd. Žižek Fr., pd. Meško August, pd. Rozman Ernst, pd. Vičar Ivan in sploh vsa 5. četa kr. marib. pp.

INSERATI.

Enkrat vinski stikalnice, kakor se rabi pri vinogradih. Ponudbe na Franca Podlipnik, Tezno 57, Maribor. 167
Rabim večje število izvežanih črvarjev pri ugodnih rekordnih plačilih. Oglas pri drvarskem mojstru Jož. Gorjanc, v Rušah. 168
Čisti čebelnji voski kupi po najvišji ceni Josip Serce, trgovina, Maribor, Tegethoff, c. 57. 168
Čevlje iz sanjale, fine moderne izdelane ima v zalogi in jih razpošilja po poštarnem povzetju mirenska „Čevljarska zadruga“ v Vrbovcu pri Mozirju. Čevlji so iz lahke ševro-medne kože, boksa in teletine. Dobite visoke, niske in salonske moške, ženske, deške in otroške čevlje ter sandale. Cene usnja se dvigajo zato naročite čimprej! Pri večjem odjemanju primeren popust! Ročajalna tudi v Celju „Narodni dom“. Zmerne cene! Zahtovajte cenike! 149
FRANJO FARIČ, prva mariborska tovarna za izdelovanje in popravila poljedelskih strojev, so pripravoda. 150
Čistilne stroje za šite, sodne mlino, mlatince, vrtalno, silosreznice najboljšje vrste ima vedno v zalogi Josip Osolin, Laško. 147
Gospodinjaki tečaj. Na kmetijski šoli v St. Jurju ob j. Bel. se bodo vršili gospodinjaki tečaj ob 8. septembra do 18. oktobra t. l. V tečaj se sprejme 18 učenic, ozirom na veliko dražnjo letos ni prostih mest. Vsaka učenka plača za prehrano, stanovanje itd. po 150 K za cel tečaj. Prošnje, katerim je priložiti: kristni list, domovnico, zdravniško, uradno-ter šolsko spravevalo, naj se pošljejo do 1. avgusta t. l. na ravnateljstvo kmetijske šole v St. Jurju ob j. Bel. Ravnateljstvo. 144
Orkesterprijano tudi za igrat z rokami in električni orkestron z močnim polnim glasom pripraven za najboljše gostilno so proda Josip Brandl Maribor, Schmidner gata 5. 149
Dobro iščo PEKARNO na Slovenskem ali Hrvaškem iščo Jurgec Jakob, St. Ilj v Slov. gor. 169
JAJCA, vsako množino in po najboljših dnevniš cenah, kupuje tvrdka Maska Robič v Središču. Opr. šte. Ne I 344/19.
PROSTOVOLJNA SOBNA DEŽABA
Od kr. okrajnega sodišča v Ptujju se bodo na predlog g. Káthe Lereh v Ptujju sledeča zemljišča in premočnine na javni dražbi prodala: a. vlož. št. 90 kat. obč. Dolena obstoječa iz 8 parcel. b. vlož. št. 51 kat. obč. Dolena obstoječa iz mnogih parcel. c. vlož. št. 1 kat. obč. Jančevski vrh obstoječa iz 8 parcel. K tom nepremičninam spadajo še premočnine obstoječe iz raznovrstnega poljstva, sodov, urodja in posejanskega lesa. Izključna cena 50.000 K in se ponudbe pod to ceno na sprejmejo. Dražbeni dan se določa na soboto dne 19. julija 1919 ob 10. uri v notarski pisarni Franca Strafella v Ptujju. — Kr. okr. sodišče v Ptujju, odd. I., dne 4. julija 1919. 152
Iznos 3500 K od Koroške alicie do Laiteraberga (Pekiar). Pošten najditelj se pravi da vrne proti nagradi Galparju Urih, Zg. Jak. dol, Sv. Jakob v Slov. gor. 174
Jedlivo zel in vrtičkarske dobi v celoti ineh Gospodarska Zveza v Ljubljani. P. t. reflektanti naj blagovoljno pošlji svoja naročila takoj. V zalogi ima sledeča: špepleni cvet, modro galico, rajko in šivpenko sol. (Koruzna pride v kratkem. 138
Počnu krojački šivalni stroj se proda pri g. Studenberger, Tegethoffova cesta št. 44, na dvorišču, Maribor. 178
Pozestvo v St. Ilju v Slov. gor., znano v lepi legi, detri ure do Kolodvora, lepa gosposka hiša, 9 orlov zemljišča, nikoli primanjkuje dobre vode, obilo žlahtnega sadja, stavebni prostori, je za oddati. Cena 50.000 dinarjev. Naslede pove uprava lista. 168

Mapco k šivini in dekla k šivnjam se sprejme takoj v župnišču ob Dravi. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravnishču lista. 118
Žive apas, aliho in strojne opako v celih vagonih ponuja Valentin Urbančič, Bleivcsova c. 18. 130
Iščo se išča proti dobremu plašču, katera razume vsa gospodarska dela. Vstop takoj, pri oskrbniku Vudler v Spilju. 131
Proda se: 1. bencin-motor 4 HP, 1 enajstliti mlin, 1 stroj za koženje travnikov, 1 kouse, 4 gumijeva koleca za polkrit voz. Vprašate pri graščinskem oskrbnishču Hartenstein p. Slavanjgradec, 1383
Naznanilo oddaja in prevzema trgovine.
Cenjenim odjemalcem in občinstvu v celjuin okolici vjudno naznanjam, da sem svojo knjigarno, trgovino s papirjem in pisalnimi potrebščinami prodal z današnjim dnem tvrdki Goričar & Leskovšek v Celju, katera bodeta vodila trgovino naprej. Zahvaljujem se ob tej priliki za meni izkazano zaupanje ter prošim, da isto ohranite v bodoče tudi mojim naslednikom. — Jurij Adler.
Naznanjava cenjenemu občinstvu in odjemalcem, da sva z današnjim dnem kapila knjigarno, trgovino s papirjem in pisalnimi potrebščinami naziv Jurij Adler v Celju, Glavni trg, ter bodeta to trgovino vodila nadalje. Potrudila se bodeta cenjene odjemalce s solidno in točno postrebo najbolsje postrežiti ter prošim, da nam prejšnji tvrdki izkazano zaupanje ohranijo tudi za naprej. — Goričar & Leskovšek. Celje, dne 29. majnika 1919. 151
Sprejem dva blapca h konjem in enega ali dva za delo v sialdiščih. Upostevajo se le macilji, trami in pošteni delavci. Dobra hrana in plača. V slučajju sprejema se potni stroški v Ljubljano povzame. Zglasi se je v voltergovini Fran Derenda, Ljubljana, Emska cesta 8. 165
Oskrbnik za vinogradarstvo in živinorejo iščo primarno službo. Nalog: Gabriel Ambrož v Tratu, p. Čurek. 160
Učenca sprejme proti plašču Gustav Philipp, érko-slikar, Viktorinova ul. 17, Maribor. 166
Zaradi pomanjkanja travara, katerih sedaj ni za dobiti, naj si vsakdo pri meni naročuje napravo izkoro betonskih travara, ktere so enake močne in zelo poceni. Korošek Dragotin, stavbeni mojster, Braslovca. 175
Trčan med (strd) pristen čebelnji, zamrzneno čist, svetel, prodaja Fr. Einar, Sv. Peter pri Marib. 161

Žične mreže

35 ugraje se dobijo pri Jožetu Antioha, Šofinji trg 1, Maribor. 98

Advertisement for Alojzijo Šilhec, rojeno Čuček, featuring a portrait and text about her life and death. The text mentions her husband Jurij Šilhec and their children. It is dated July 5, 1919, and signed by Jurij Šilhec, the court official.